

รายวิชา คณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค14101

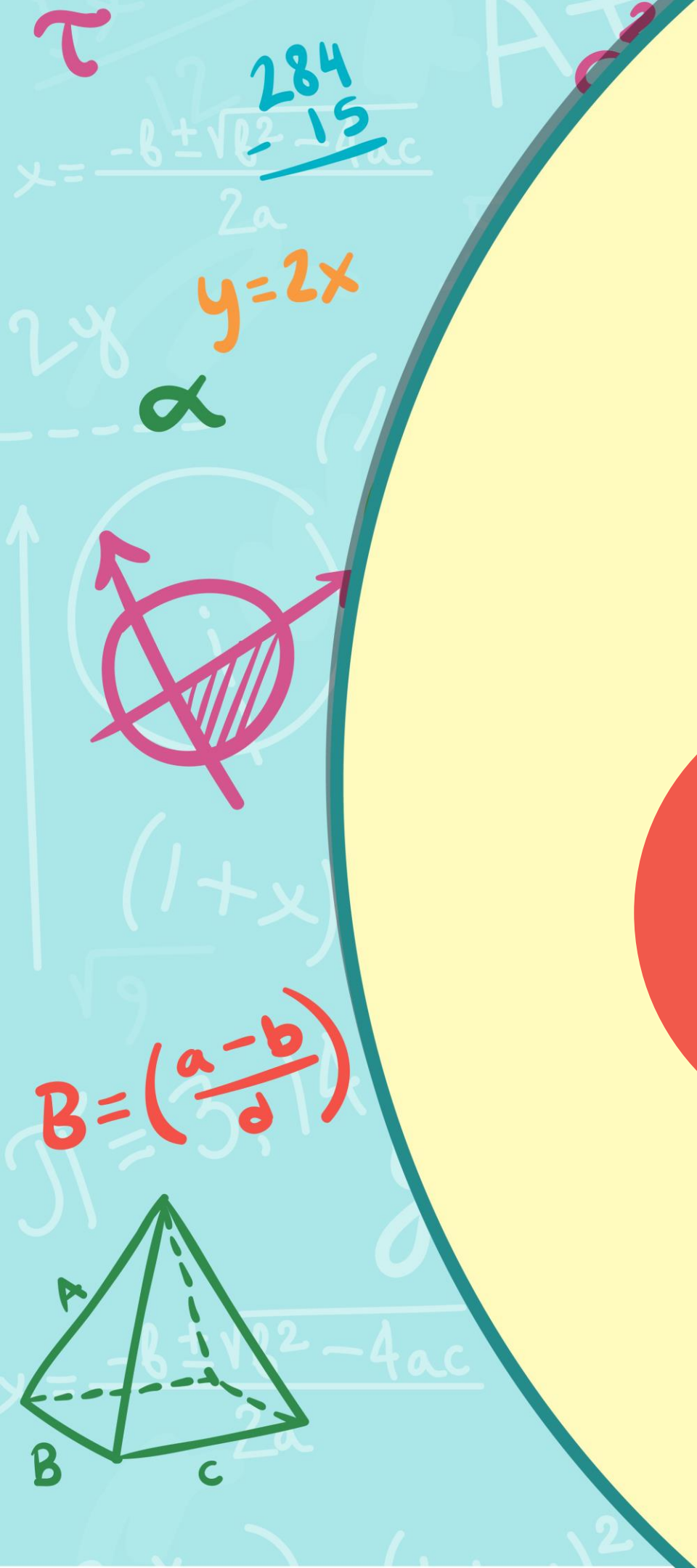
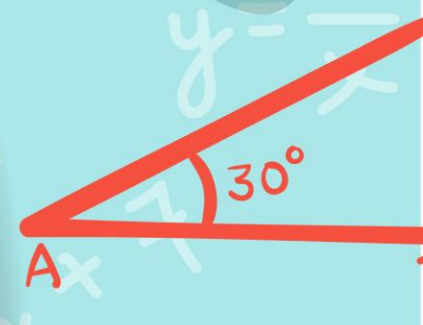
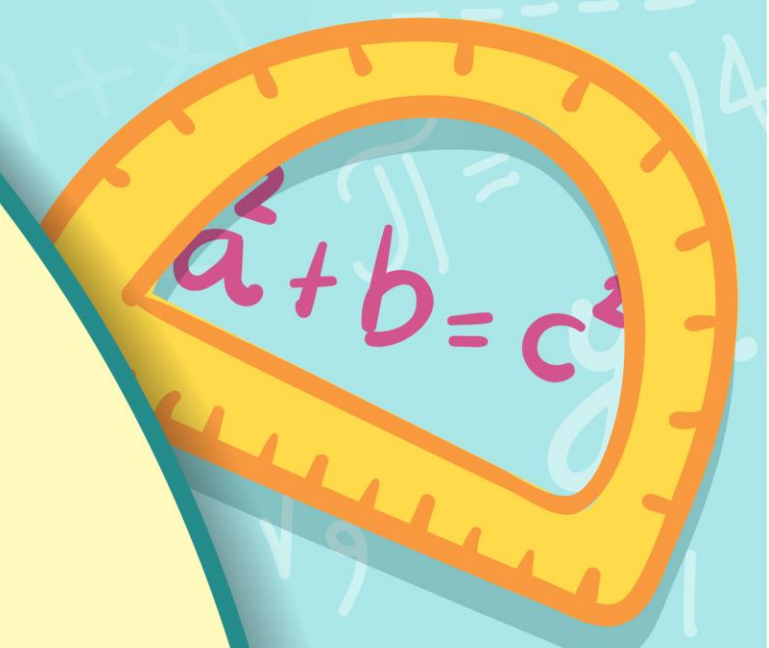
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง การหาค่าของตัวไม่ทราบค่า
จากประโยคสัญลักษณ์การลบ

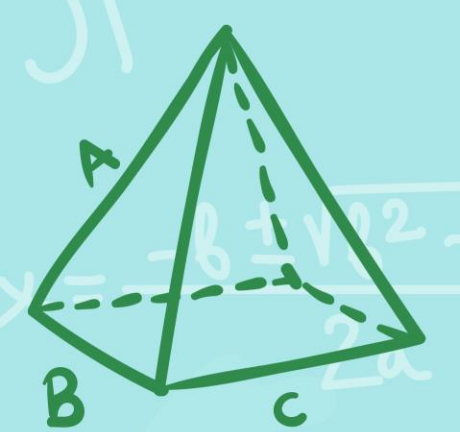
ผู้สอน

ครูแพรวนภา ปันฉิม

ครูสุภัทสร อินทร์แสง

$$B = \left(\frac{a-b}{d} \right)$$

การหาค่าของตัวไม่ทราบค่า จากประโยคสัญลักษณ์การลบ

3

7

10

ความสัมพันธ์ของการบวก

$$7 + 3 = 10$$

$$3 + 7 = 10$$

ความสัมพันธ์ของการลบ

$$10 - 3 = 7$$

$$10 - 7 = 3$$

$$11 - 2 = 9$$

จะเขียน $11 - 2 = 9$

ในรูปการบวกได้อย่างไร

$$11 - 2 = 9$$

$$11 = 9 + 2$$

$$20 - 8 = 12$$

จะเขียน $20 - 8 = 12$

ในรูปการบวกได้อย่างไร

$$20 - 8 = 12$$

$$20 = 12 + 8$$

ให้พิจารณาความสัมพันธ์ ของการบวกและการลบ

1)

$$11 - \square = 9$$

$$11 = 9 + \square$$

$$\square = 11 - 9$$

$$\square = 2$$

2)

$$\square - 2 = 9$$

$$\square = 9 + 2$$

$$\square = 11$$

3)

$$20 - \square = 12$$

$$20 = 12 + \square$$

$$\square = 20 - 12$$

$$\square = 8$$

4)

$$\square - 8 = 12$$

$$\square = 12 + 8$$

$$\square = 20$$

$$11 - 2 = 9$$

$$11 - 9 = 2$$

$$11 = 2 + 9$$

ผลลบ + ตัวลบ = ตัวตั้ง

การลบมีความสัมพันธ์กับการบวก
ผลลบของจำนวนสองจำนวนใด ๆ
เมื่อบวกกับตัวลบจะเท่ากับตัวตั้ง

$$11 - \square = 9$$

ตัวตั้ง - ตัวลบ = ผลลบ

$$11 = 9 + \square$$

ตัวตั้ง = ผลลบ + ตัวลบ

$$\square = 11 - 9$$

ตัวลบ = ตัวตั้ง - ผลลบ

$$\square - 2 = 9$$

ตัวตั้ง - ตัวลบ = ผลลบ

$$\square = 9 + 2$$

ตัวตั้ง = ผลลบ + ตัวลบ

พ่อแม่มีเงินอยู่จำนวนหนึ่ง ซื้อรถยนต์

โจทย์กำหนดอะไรให้

ราคา 491,000 บาท พ่อเหลือเงิน

โจทย์ถามอะไร

797,000 บาท เติมพ่อแม่เงินกี่บาท

ประโยคสัญลักษณ์

$$\square - 491,000 = 797,000$$

ประโยคสัญลักษณ์ $\square - 491,000 = 797,000$

$$\square - 491,000 = 797,000$$

$$\square = 797,000 + 491,000$$

$$\square =$$

¹
797,000

491,000

+

1,288,000

ประโยคสัญลักษณ์ $\square - 491,000 = 797,000$

$$\square - 491,000 = 797,000$$

$$\square = 797,000 + 491,000$$

$$\square = 1,288,000$$

ดังนั้น เดิมพ่อมีเงิน 1,288,000 บาท

$$974,105 - \square = 253,169$$

วิธีทำ $974,105 - \square = 253,169$

ใช้ความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ

จะได้ $974,105 = 253,169 + \square$

นั่นคือ $\square = 974,105 - 253,169$

$$\square =$$

$$\begin{array}{r} 974,105 \\ 253,169 \\ \hline 720,936 \end{array}$$

Annotations: A red '3' is above the first '4'. A red '10' is above the first '0'. A red '10' is above the second '0', with a black diagonal line through it. A red '15' is above the '5'. A red horizontal line is positioned below the second number.

ตัวอย่าง

$$974,105 - \square = 253,169$$

วิธีทำ $974,105 - \square = 253,169$

ใช้ความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ

จะได้ $974,105 = 253,169 + \square$

นั่นคือ $\square = 974,105 - 253,169$

$$\square = 720,936$$

ดังนั้น จำนวนที่แทนด้วย $\square$

คือ 720,936

ตอบ ๗๒๐,๙๓๖

แบบฝึกหัด 1.18

ให้นักเรียนหาจำนวนนับที่แทน $\square$
โดยอาศัยความสัมพันธ์ของการบวก
และการลบ

1. หาจำนวนนับที่แทนด้วย โดยใช้ความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ

1) $525,364 - \square = 303,286$

วิธีทำ .....

.....

.....

ตอบ จำนวนนับที่แทนด้วย คือ .....

2) $\square - 1,250,800 = 1,147,197$

วิธีทำ .....

.....

.....

ตอบ จำนวนนับที่แทนด้วย คือ .....

3) $\square - 632,694 = 583,645$

วิธีทำ .....

.....

.....

ตอบ จำนวนนับที่แทนด้วย คือ .....

$$525,364 - \square = 303,286$$

วิธีทำ $525,364 - \square = 303,286$

ใช้ความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ

จะได้ $303,286 + \square = 525,364$

นั่นคือ $\square = 525,364 - 303,286$

$$\square = 222,078$$

ดังนั้น จำนวนที่แทนด้วย $\square$

คือ 222,078

ตอบ ๒๒๒,๐๗๘

2)

$$\square - 1,250,800 = 1,147,197$$

วิธีทำ $\square - 1,250,800 = 1,147,197$

ใช้ความสัมพันธ์ของการบวกและการลบ

จะได้ $\square = 1,147,197 + 1,250,800$

$$\square = 2,397,997$$

ดังนั้น จำนวนที่แทนด้วย $\square$

คือ 2,397,997

ตอบ ๒,๓๙๗,๙๙๗

3) $\square - 632,694 = 583,645$

วิธีทำ $\square - 632,694 = 583,645$

$$\square = 583,645 + 632,694$$

$$\square = 1,216,339$$

ตอบ จำนวนนับที่แทนด้วย $\square$ คือ $๑,๒๑๖,๓๓๙$

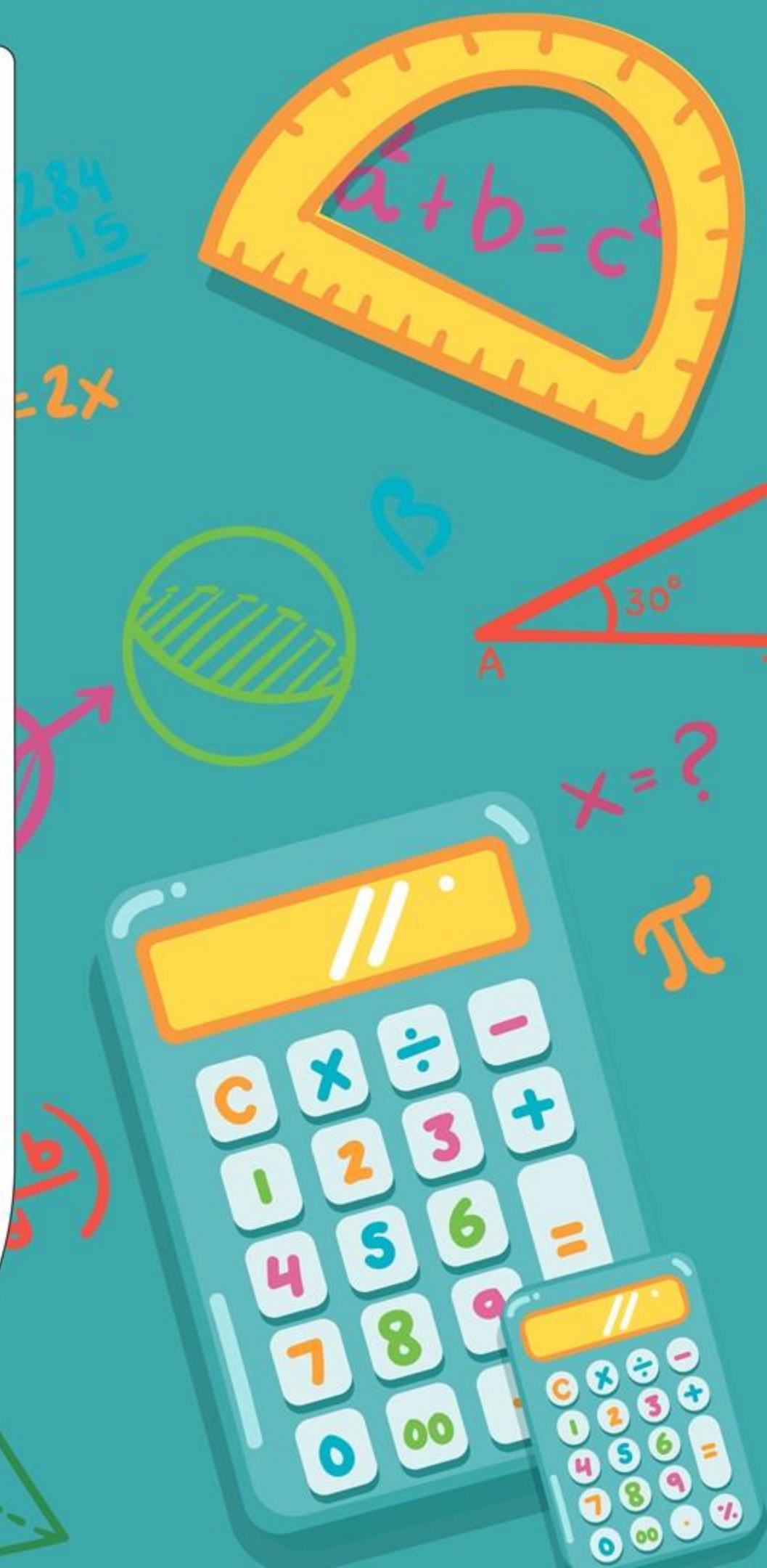
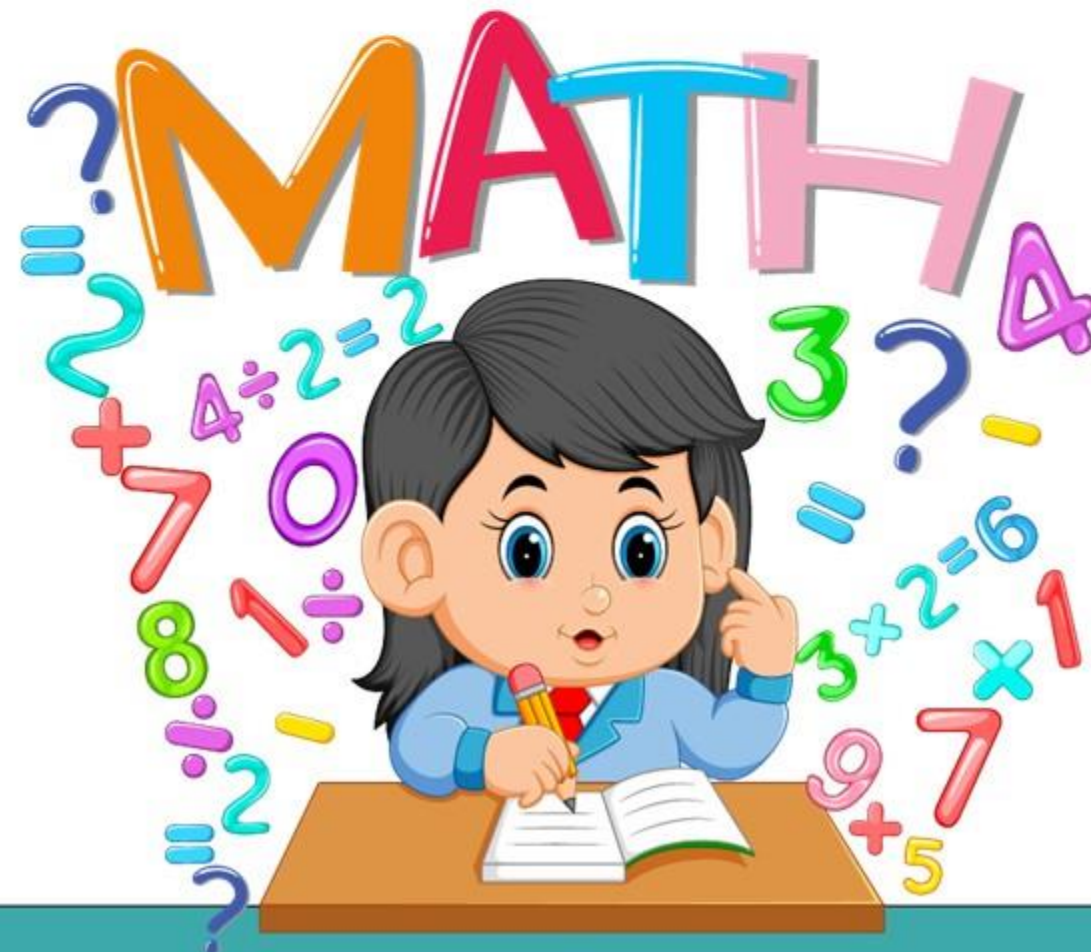
สรุปบทเรียน

การหาค่าของตัวไม่ทราบค่าจากประโยคสัญลักษณ์
การลบ อาจใช้ความสัมพันธ์ของการบวกและการลบได้

ผลลบ ของจำนวนสองจำนวนใด ๆ เมื่อ บวก กับตัวลบ
จะ เท่ากับ ตัวตั้ง

แบบฝึกหัดที่ 1.18

ใบงาน

เรื่อง การหาค่าของตัวไม่ทราบค่าจากประโยคสัญลักษณ์การลบ

สามารถดาวน์โหลดใบงานได้ที่ www.dltv.ac.th

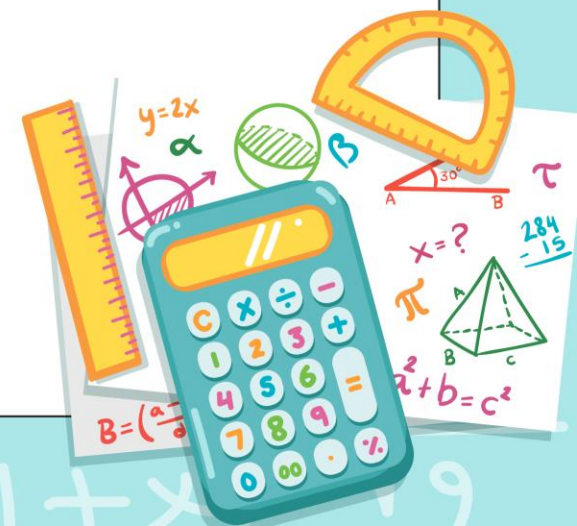
คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. แจกแบบฝึกหัด 1.18 ให้นักเรียน
2. ครูอธิบายคำชี้แจงแต่ละข้อ
3. ครูตรวจสอบความถูกต้องและให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด 1.18

2. เขียนประโยคสัญลักษณ์ และหาคำตอบ

1) อิงอรมีเงิน 89,600 บาท จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายจำนวนหนึ่ง ทำให้อิงอรเหลือเงิน 56,000 บาท อิงอรจ่ายเงินเป็นค่าใช้จ่ายกี่บาท

ประโยคสัญลักษณ์.....

ตอบ อิงอรจ่ายเงินเป็นค่าใช้จ่าย.....บาท

2) เครื่องซักผ้าราคาแพงกว่าตู้เย็น 7,500 บาท ถ้าเครื่องซักผ้าราคา 27,500 บาท ตู้เย็นราคากี่บาท

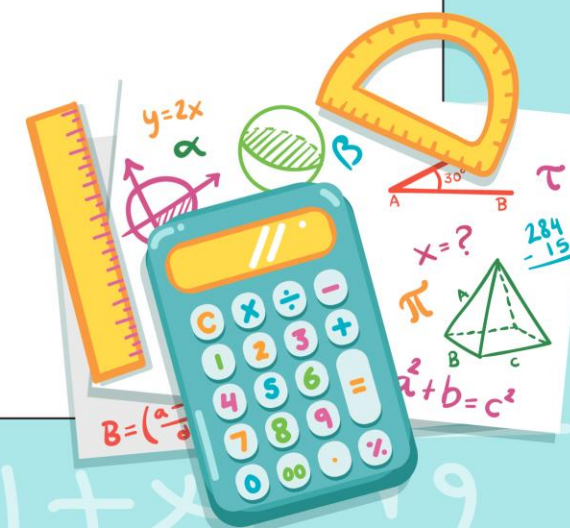
ประโยคสัญลักษณ์.....

ตอบ ตู้เย็นราคา.....บาท

3) ที่ดินราคาถูกกว่าบ้าน 1,250,000 บาท ถ้าบ้านราคา 3,000,000 บาท ที่ดินราคาเท่าใด

ประโยคสัญลักษณ์.....

ตอบ ที่ดินราคา.....บาท

2. เขียนประโยคสัญลักษณ์ และหาคำตอบ

- 1) อิงอรมีเงิน 89,600 บาท จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายจำนวนหนึ่ง ทำให้อิงอรเหลือเงิน 56,000 บาท อิงอรจ่ายเงินเป็นค่าใช้จ่ายกี่บาท

ประโยคสัญลักษณ์.....

ตอบ อิงอรจ่ายเงินเป็นค่าใช้จ่าย.....บาท

2) เครื่องซักผ้าราคาแพงกว่าตู้เย็น 7,500 บาท ถ้าเครื่องซักผ้าราคา 27,500 บาท
ตู้เย็นราคากี่บาท

ประโยคสัญลักษณ์.....

ตอบ ตู้เย็นราคา.....บาท

3) ที่ดินราคาถูกกว่าบ้าน 1,250,000 บาท ถ้าบ้านราคา 3,000,000 บาท ที่ดิน
ราคาเท่าใด

ประโยคสัญลักษณ์.....

ตอบ ที่ดินราคา.....บาท

บทเรียนครั้งต่อไป

การหาค่าเลขโดดในหลักต่าง ๆ

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

